

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Barmmentlen leveleket csak ismert kézzel fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr. újság- és vasárnapi után, szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 " "
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

A megyei törvényhatósági bizottság t. tagjaihoz.

— A mai törvényhatósági közgyűlés alkalmából. —

Bonnaz Sándor Csanádegyházmegye főpásztora a jövő hó 17-én fogja meg ünnepelni áldozarságának 50 éves bilaeumát.

Ki az a Bonnáz Sándor?

Azon hazafias főpapok egyike, kit a XIX. század művelődés története, mint a kor egyik kinagasló férfját, — mint kinek a vallás és cultura terén kiváló érdemei vannak, — fogja megörökíteni.

Bonnaz Sándor azon hazafias főpapok egyike, kit az egyház, a társadalom, az akadémia, az időviszonyok, akár véletlen szerencsétlenség által sújtott város, falu, vagy magánember bátran számíthatott istápolója közé; ki nem jött el nemzeti vagy társadalmi cél, mely lényeg az bármily formában hozzá utalva, vagy inkább, akár hogyan jutott tudomására annak, hogy itt-ott ismét jótékonykodásával segítheti előbbre az ügyet.

De különösen sokat tett Bonnáz Sándor egyházmegyejéért, sokat tett Aradmegyejéért, a mely szintén egyházi főhatósága alá tartozik. Püspöksége alatt épült egy templomot se hagyott segély nélkül, és különösen a kincstári telepek községei majd mind-egyikében az ő áldozatkészsége hozta létre a templomot.

Nagy azon aradmegyei iskoláknak száma, melyeket vagy évi segélylyei, alappal, avagy építési hozzájárulásával segít és általában ki tudna mondani csak egy esetet is, melyben Bonnáz Sándor a szűkölködőnek, az igazán nemzeti ügynek ajtót mutatott volna?

Vagy talán Bonnáz Sándor jótékonykodási felekezete ügyében teljesítette mindenben és mindenkor? Nem. Bonnáz Sándor mindig ott volt, a hol nemzeti célért harcoltak, nem volt a felekezeti bástyák mögé s illetőleg e révén soha sem volt kifogása. A vallási türelem oly felvilágosodottságot mutatott jótékonykodásával, hogy az, a ki majd egyszer egész sorozatát írja meg jótéteményeinek, illetőleg életútjának, mert élete csupa jótékonykodásból áll, — az, a bizony tudjuk, ékes szavakban fogja méltatni azt az érdemét, hogy nemzeti célért harcolt mindig s hazáját hön, igazán szerette.

A közéletnek vannak csendes emberei. Nem epizod szerepet cselekesznek ezek, csak zajtalan munkát. Ők nem árendálják a hirharangot, nem rendelkeznek nagy dobbal, hangos trombitával, nem beszélgetnek magukról. Követik a bibliai feltételt: „Ne tudja meg a balkezed, mitesz a jobb.” Ilyen csendes, de nagy szereplő a mi megyés püspökünk. Bizonyára nem az ő beleegyezésével történt, hogy jubileumáról hírt vett az egyházmegye, a haza. Egy öreg pap, a ki szintén egykor vele, ki szintén a mondott napon jubileumát, kinek eszébe jutott áldozatára lett felszentelése, hogy Bonnáz Sándort is ekkor szentelték fel pappá, elbeszéli ezt környezetének és így véletlenül tudja meg a világ.

Amde az, hogy a mi megyés püspökünk, olyan, a valódi nagyságokhoz jellemzően, következetesen hallgattat magáról, nem ment fel bennünket ama kötelességtől, melyet sokszoros jótéteményei követelnek, hogy t. i. akkor, mikor annak alkalma elérkezik, halánkat nyilvánítsuk. Nem Bonnáz Sándornak eshet ez kellemesen, de nekünk. És nem a kelemes érzélem, mely a jöttetek halvány lóvása, a hála nyilvánításakor tölt el, — követeli azt, hanem a kötelesség. A kinek nevéhez, itt nálunk annyi érdemek tapadnak, ahhoz 50 éves áldozarsága, életének legszebb percében, el kell juttatni a mélyen érzett hálát, sőt, lelünk megnyugtására és örömére.

Midőn tehát Aradmegyei törvényhatósági bizottsági tagjaihoz azon

kéréssel fordulunk, hogy a mai közgyűlésen indítvány alakjában felvetni sziveskedjenek azt, hogy mily formában akarja a törvényhatóság támogatni, illetőleg a szokszoros jótéteményekért hálás köszönetét jó kíváncsággal kifejezni? — mi teljesítettük kötelességünket.

A törvényhatóság a legilletékesebb megadni az iniciatívát arra, hogy Aradmegye nemcsak r. cath. polgárságának, de mindenkinek ünnepévé váljék a Bonnáz Sándor jövő hó aug. 17-én tartandó, áldozarságának ötven éves jubileuma.

A regálék megváltása.

Azon külföldi hírekkel és következtetésekkel szemben, melyeket a regálék megváltására s az időpontra vonatkozólag, a mikor az megtörténne, némely lapok közöltek, hiteles helyről a következő értesülést közlik lapunkkal Budapestről:

Semmiesetre sem szenved kétséget, hogy a kormány komolyan gondolt arra, hogy a regálék megváltását, mely több tekintetből kívánatosnak mutatkozik, a közeledő 1887—92. évi országgyűlési időszakra megállapított munkaprogramjába felvegye. Ép ily kétséget szenved kétséget, hogy a kormány programjába csak azt veszi fel, a miről hiszi, hogy bizonyosan keresztül is viheti; mihez képest el van határozva mindazt végrehajtani, a mi a munkaprogramba felvére lett. — A regálék megváltását azonban szükségképpen a fogyasztási adók szabályozásának, illetve lehetőleg állandó megállapításának kell megelőznie, mire nézve a szorgos előmunkálatok már folyamatban vannak, ezek azonban a számos és complicált részletek leggyorsabb feldolgozása mellett is 1888. évig mindenesetre eltarthatnak. Így tehát a regálék megváltására, illetve az illető törvényjavaslat elkészítésére s a törvényhozás elé leendő terjesztésére 1889 előtt gondolni sem lehet.

A verbói választás a hó 8-ikán ment végbe, mely alkalommal Pongrácz Károly gróf pártkonkurráló egyhangúlag választott meg.

KÜLFÖLD.

Az új bolgár fejedelem trónra ülése igen kíváncsot, meg pedig minél előbb. Coburg herceg elfogadta megválasztását a bolgár fejedelmi trónra, csupán azt követi ki, hogy előbb bejárja, míg a hatalmak e választást helyben hagyják s csak akkor megy Bulgáriába. Majdnem egy esztendői interregnum ér ezzel véget Bulgáriában, de most sem teljesen. mert még egy pauszát kell a bolgár nemzetnek kiállania, míg az új fejedelem tényleg elfoglalja a trónt. Nehézségeket és tekintetben csak Orosz- és Franciaország részéről lehet tartani, nem lehetetlen azonban, hogy végül e két hatalom is feladja az oppositit. Csak sokáig ne húzódjék el a pausz, mert attól lehet tartani, hogy a bolgár regenség és kormány tagjai közti lappangó visszavonások, melyek legújabbban a kormányzatisban nyerne kifejezést, esetleg orosz kezek által kizsákmányolva, kárára valhatnak Bulgáriának s a már-már leküzdött sok nehézség helyébe újakat támasztanak. Bár a fejedelem megérkezése miképpen ideiglenes bolgár kormány tagjai belvételük és feladatuk fontosságától áthatott emberek volna, kik képesek legyenek addig is megővni Bulgáriát minden rakodástól és meglepetéstől, mig nem Nándor fejedelem tényleg kezébe veszi a kormánygyeplőt.

A Boulanger hecoz. Boulanger tábornok elutazása alkalmából nagy néptömegek gyűltek össze a Hotel Louvre és a lyoni pályaudvar előtt. Boulanger kecskáját az egész uton sűrű néptömeg vette körül, mely folytonosan „vive Boulanger” kiáltásokba tört ki. A tömeget, mely a pályaudvart elfoglalta, 80,000 főre teszik. Teljes két órán át lehetetlen volt a vonatot utnak indítani. Szamosan a mozdony elé a sincre feküdtek. Csak miután Boulanger a mozdonyon elhagyta a pályaudvart, lehetett ezt kiűriteni és a vonat utnak indítani, melyre Boulanger a villanyszerelő állomáson szállt fel. Szamos elfogatás történt, különösen azért, mert miután Boulanger elutazott, a tömeg egy része az Elysée akart vonulni, s ott tüntetni a kormány ellen. Az egész mozgalmat a jul. 14-iki nemzeti ünnepély előjátékának tekintik. Boulanger egy III-adi osztályú kocsi-ban volt kénytelen elutazni, s a tömeg őt ke-reve, őt magát észre sem vette, sőt állítólag,

a nagy tolongásban még ő is kapott egy hátavágást.

Az egyiptomi kérdés. Egyiptom aranylag igen hidegen nézi az Anglia és az Oroszország által támogatott francia befolyás közti mérközést, melynek színhelye jelenleg Konstantinápoly. Nem lehet tagadni, hogy Egyiptom az utóbbi időben meglehetősen megbarátkozott az angol occupatio eszméjével és hogy az a meggyőződés, hogy Angolszág csak politikai okokból jött Egyiptomba, mindinkább hódít Franciaországnak Egyiptom iránt való érdeklődését igen szeptu-tusán itélik meg, mivel élénken emlékeznek arra, hogy Franciaország annak idején Algériát és Tuniszt anueletta. Azért a jelen keletlen állapot mégis jobb a bizonylatlan jövőre. D'Aunay gróf Franciaország képviselője kiméletlenségével sokban hozzájárult ahhoz, hogy a közvélemény ez irányba csapott át. A gróf minap hosszabb szabadság időre utazott Franciaországba, és úgy beszélik, aligha tér vissza.

LEGUJABB POSTA.

A bolgár fejedelmválasztással kapcsolatban, újabb a következőkről értesülünk:

A regensek beadtak lemondásukat és a sobranjára bízták, hogy a cabinet tagjainak, vagy pedig a regenseknek lemondását fogadjja el. A képviselők véleménye szerint a lemondásokat egyáltalán nem fogadják el, hanem a sobranje azon lesz, hogy kibékítse a regensek és a cabinet tagjait.

A válság folyton tart. Ugy hiszik, hogy a képviselők fenn akarják tartani egy a regensséget mint a cabinetet jelenlegi formájukban. A sobranje tegnap délelőtti megválasztotta azt a küldöttséget, mely Coburg hercegnak a választásról szóló okmányt át adja.

Erdekes, hogy a porta értesítette magát Coburg herceget személyiségét illetőleg. Vukovics konstantinápolyi bolgár úgynökhöz azt a kérdést intézték, hogy melyik Ferdinand választott meg, mivel két Coburg Ferdinand létezik. Az úgynök így válaszolt: A huszártisztot, ki 1861-ben született, választották meg.

Minél inkább terjed a hír, hogy Coburg herceg fejedelemmé történt választását elfogadta, annál inkább növekedik a Dürnk-ruba intézett táviratok száma. melyekben a lakosság szerencsét kíván a hercegnak megválasztásához és kéri, hogy a trónt haldéktanul foglalja el. Tirnovai hírek szerint, a miniszterek azt, hogy Coburg herceg megválasztását elfogadta, azon cél elérésének tekintik, melyet Sándor fejedelem feladatukul kitűzött. A miniszterek azért adták be lemondásukat. A sobranje azonban ellenes minden személyváltozást. A válság valószínűleg olyképp fog megoldást nyerni, hogy a kormányra képes párt kebeléből új cabinet alakul. Panintha őrnagy választott a „Nord” támadására.

A berlini félhivatalos lapok attól óvják a világot, hogy ne tekintse Coburg Ferdinand herceget nemzetnek. A lapok a herceget a háború anyagiának nevezik. Oroszország addig elhalasztja aktivitását a Balkántól egész a Himalaya hegységig terjedő vonalon, míg a nagy német-francia háború le nem zajlik.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

(megjelen minden nap).

előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt. — kr.
Fél évre	6 " "
Negyed évre	3 " "
Egy hónapra	1 " "

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 " "
Negyed évre	3 frt. 50 "
Egy hónapra	1 frt. 20 "

Az előfizetési pénzeket kérjük, legezál-ezerhétben posta-utalvánnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedicióját fenakadás nélkül teljesíthessük.

Arad, 1887. július hóban.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTAR.

Július 11. Hétfő. Róm. cath. napjár: I. Pius p. rt. Prot. napjár: Eleonora. Görög óra napjár: (Június 29.) Péter és Pál. Nap kél 4 óra 10 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 57 perczkor.

Július 11. Aradmegye évnegyedes közgyűlése.
Július 24. Az aradi iparos ifjak önképző- és be-
tegyesítő-egyletének táncvizsgálma a városliget nagy-
terében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Aradmegyei törvényhatósága Fábrián László főispán elnökelete alatt ma délelőtti tartja meg nyári évnegyedes közgyűlését.

Földrengés Aradon. Tegnap virradó éjjel, illetőleg már a korai hajnali órákban Aradon megréngett a föld. — Hosszu évek óta fordul elő ismét e természeti ünnemény Aradon. A földrengés elég erős volt, a mit bizonyít azon körülmény, hogy a városban mindenki észrevette. Hajnali 4 óra 13 perczkor keletkezett az első lökés, melyet körülbelül két és fél másodpercz leforgása alatt fokozódó erővel még két lökés követett. Legerősebb volt a harmadik. Sokan csakis ezt vették észre. A földrengést egy pillanatra tartó zúgó moraj előzte meg. Iránya nyugatról keletre volt. Erejét jellemzi az a körülmény, hogy az ablakok mindenütt megrázkodtak, s különösen az emeleti lakásokban az ágyak s zintre himbálóztak. Sok helyütt a szekrényekre rakott edény csörömpölve hullott a földre, s egyik aradi fűszerkereskedésben több üveg palinka esett alá. Reggel számos érdekes eset képezte a közbeszéd tárgyát, melyet a hír szárnya gyorsan elvitt mindenütt. Egy választó-utcai földszintes házban történt a következő eset, melyet a véletlen szerencse mentett meg attól, hogy komolyabb következményei ne lettek.

A szoba lakója kevesebb három óra után aludt el s véletlenül égre felede az ágy melletti szekrényen álló gyertyát. A földrengés következtében a gyertya a földre esett s az ágy előtti szőnyeg már lángot kapott. Az erősebb lökés folytán felébredt az alvó s rémülve vette észre helyzetét. Szerencsére sikerült a tüzet rögtön eloltania. Egy másik házban a folyosó párkányán levő virágcserepek hullottak az udvarra. Egy tanyai tejárus éppen kocsin hajtatott be, midőn a városúszá előtt érte a földrengés. A lovak megbokrosodtak s esőkenyösen megálltak. Mintegy a föld ingását követve hajlongtak ide-oda a nehéz testű állatok. Perczekbe került, míg újra meg lehetett indítani a kocsit. Különösen erősen érezték a lökéseket a minoriták palotájában, hol az emeleti lakók ijedre szaladtak ki a lakásokból. A földrengés nagy földterületet járhatott át. Erősen érezték Uj-Aradon s a környéki tanyákon is. Volt több mulatságos epizod. Egy marosparti faraktár felgyelője, ki künn aludt a raktári házikóban, annyira megijedt, hogy félelmében egy a Maroson kikötött csónakbaült s hosszabb ideig várakozott ott attól féltében, hogy a földrengés megismétlődik. Sokat nevettek egy pernyáival tojásáruló asszony esetén, ki éppen a Kossuth-utczán haladt végig, mikor a földrengést megelőző moraj hálotta. Ettől aztán úgy elfogt az ijedelem, hogy a kosarakkal együtt a földhöz vágta magát s úgy maradt a sarga leben. Egy építő félben levő háznál az egyik gerenda lezuhant. Egész nap egyebet nem lehetett hallani a városban, mint njabb részleteket. A piacon természetesen nagy volt a panique, a mi erős nyomást gyakorolt az árfoylamokra is. Erőkenyebb gyaloklek sötét jövődeléssel fogadták a vevőt, s az egész délelőtti folyamán zsufolva voltak a templomok. Az egész áram különben nagyon nyugalmas haláltól jöhett, mert mint egy táviratunk jelenti Gráczban egy 1 óra tájt agyanezen éjjel gyöngébb földrengést érezték.

Selyamgubó beváltása. Az aradi selymentenyéztési gubóbevártó hivatalnál az aradi felügyelőség által június 21-től, július 9-ikéig 50 tenyészőtől 1545 kilo és 77 deka gubó váltatott be, miert is az aradi adóhivatalnál 1908 frt és 48 kr utalványoztatott és fizetett ki.

Arad város közigazgatási bizottságának holnap délelőtti ülése nem — mint tévesen irtuk — 9 órakor, de fél tízkor kezdődik.

Letartóztatás távirati uton. A n. szalantai csendőrség tegnap távirati uton felhívta az aradi rendőrséget, hogy egy Gellény Mihály nevű és Aradon tartózkodó embert rögtön letartóztasson. — Az illető a radnai uton lakik egy faházban. 50—60 éves ember és lopás bűntettével van vádolva. — Az aradi rendőrség tegnap megkezdte a nyomozást. Ha elfogják, aktisérteket a nagy-szalantai büntető bírósághoz, hol czukosa már letartóztatva várja.

Gyilkosság fényes nappal az országúton. Tanuza Jua nyárai lakost a nagyhalmágyi országúton Csucs és Acsuva községek között szombaton délelőtti

egy ember orozva megtámadta és meggyilkolta. A tettest a csendőrség még aznap letartóztatta. Közelebbi részletek eddig ismeretlenek. Az esetről az aradi csendőrpáncsnokság távirati uton értesítve lett.

A Bihar megyei Gazdasági Egyesület Nagyváradon október hó 1-én és 2-ikán ügöző és löversenyeket rendez, melyeknek sorozatát a rendező bizottság lapunkhoz is beküldötte. Október 1-én hat verseny tartatik meg, második nap pedig 7, köztük a nagy akadályverseny. Nevezési zárnop, a megyei gazdák versenyének kivételével, folyó évi szeptember 20. Nevezni lehet báró Mannsberg Ernő urnál Nagyváradon.

A kereskedő ifjak bálja lefolyásáról lapunk tegnapi számában hozott tudósításunk kiegészítésül megemlítjük, hogy a mulatság anyagiilag is sikerült. A liget és termet pazar fényfénnyel és potom olcsó áron Hubert Bernát díszítette fel.

Az aradi polgári lövész-egylet szombaton délután tartott választmányi ülésén titkos szavazattal újjan felvették az egylet reudas tagjait: Fálk Miksa, Arad város országgyűlési képviselője, Schusztér Henrik dr. és Vargha István dr.

Juliális. Kúrtioson július 17-én Diamant Ignác kavéházi kerthelyiségében a kisdoboda-alap javára zártkörű nyári táncvigalom rendeztetik. Belépti díj személyijegy 50 kr. Csáládjegy 1 frt. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a teremben lesz megtartva. Kezdeté este 8 órakor. A táncszelty rendezése körül Merklér Jetti óvónő is buzgó fáradozik.

Amerikai cirikus jó közelebb Aradra. Merklér az ősmert angol „amerikai mozgó cirikus” tulajdonosa folyamodott a városi hatósághoz, hogy Aradon hat-hét előadást rendezhessen.

Ünnepély a lövészegylet javára. Egy ízben már említettük lapunkban, hogy a lövész-egylet tagjai között mozgalom indult meg egy nagyobb szabású ünnepély és egy zártkörű táncvigalom rendezése iránt. De e mozgalom csakhamar, nem tudjuk mi okból, elrekedt. A szombati választmányi ülésen ismét szobakerült egy ünnepély rendezése. Mi igen alkalmasnak találók, ha a választmány ennek rendezésére a fiatal lövész egyleti tagokból választana rendező-bizottságot mely egész odaadással rendezze egy fényes ünnepélyt, érdekes műsorozattal. Este pedig egy zártkörű táncvigalom lehetne, hogy egyszer már alkalmas adassék a tagok és ezek családjainak egymással megismerkedni.

Íparügyek. Iparigazolványt nyertek Aradon: Glück József szobatesztő és málzóiparra. Aradmegyei b. Kúrtioson: Schauer Sándor és Mairovitz Mór fűszerkereskedőre. Mácson: Richter József szálcsa-üzletrre, Magyar-Pécsán: Martinszky János szálcsiparra, Uj-Paulson: Bekker Sebestyén borbélyiparra, Zimándközön: Hász József mészárosiparra. Békésmegye b. B. Csabán: A közszégi előjáróság, egy kenderátató felállítására.

Hazánk és a főváros.

Uj magyar honleány. Kolozsvárról írják a Pesti Hírlapnak: Ünnepélyes és egyszerűsminde érdekes jelenetek volt színhelye a mult napokban a kolozsvári megyei hivatal. Ugyanis Lugosi Salice Róza Mária, olaszországi származású, de most már budapesti illetőségű, ritka szépségű fiatal urbólgy, belügy-miniszteri elhatározás folytán több tanu jelenlétében letette az ünnepélyes esküt a magyar honpolgárságra, Gyarmathy Miklós megyei alispán előtt. — Dicsérrel kell felemlitenünk azon tényt, hogy a fiatal urnó, ki a velencei legelőkelőbb társaságnak volt tagja s ajánlólevelekkel volt ellátva Kolozsvár kitüntetéseihez, maris nagy ragaszkodással viseltetik új hazájá iránt és az esküt, csak néhány heti itartózkodása deczára, kifogástalan magyarságban tette le, a mi tanusságot tesz arról, hogy az uj polgárnöben lelkes honleányt nyert a magyar haza. — Mint értesültünk Lugosi Róza Szász Domokos kolozsvári ref. püspök utján jelentékenyebb pénzadományt bocsátott Kolozsvár szegényeinek rendelkezésére.

Kegyelmet kapott parbjahós. Vácraól írják a „B. H.”-nak, hogy a királyi Kosztka Emil dr. tartalékos honvédtusár főorvosnak, a ki Tamásffy Gyula parbjában megölte, megkegyelmezett. Kosztkát két évi államfogházra itelte a bíróság, s ebből épen hat hónapot töltött ki a váci államfogházban. Itt érte tegnap az öröndetes hír, hogy büntetésének hátralévő részét a király kegyelem utján elengedte. Kosztka dr.-t még tegnap szabadlábra helyezték.

Újra nagy tűzvész. Szolcsány nyitra megyei községben a hó 5-én szörnyű tűz pusztított. Fél 6-kor délután az alvóknagygyulat Ondrus Lukács pájtja. Viha-roso déli szél fúj, mely óriási erővel a tizenötök szomszédába is elhordta a szikrát. Alig tíz percz alatt a sürtén épített község

házaik egy jó része lángban állott. A lakosság künn dolgozott a mezőn férfi alig volt a községben. Csak mikor künn a mezőn egy leány észrevette a falu felett gomolygó sűrű füstöt, akkor rohant a nép háza oltani. De oltásra akkor már gondolni sem lehetett. A szűk utcákon, a keskeny udvarokban, a tűz akkora bőséget terjesztett, hogy be se igen lehetett menni a ház helyére. A szerencsétlen nép összekulcsolt kerekkel nézte, miként semmiből meg egész esztendői munkája. A vész helyére egyszerre érkeztek meg a nagy-tapolcsányi, kórosi és brodzáni tüzők, kiknek sikerült ismegmenteni a paplakot, a korcsmaépületet és az iskolát, mely — csempészindelye daczára — már szintén lángokban állott. Fél óra alatt vége volt a tűznek. Csak ekkor lehetett látni a catastropha szörnyű voltát. Ötvennégy lakóház, ugyanannyi istálló és szénrész, tízenhat csűr pusztult el a benne levő gazdasági gépekkel és házi eszközökkel együtt. Odavesztett temérdek háziállat, husz darab disznó, három szarvasmarha. Odavan a község virágzó méhészete is: az udvarokon levő méhecskék odaégették a bennelevő méhekkel együtt. A padlásokon megemészte a tűz az első kaszálástól való szénát is. Mikor már széthordani kezdték a füstölő romokat, akkor vették észre a legszörnyűbbet: emberélet esett a tűz áldozatává. Két asszony holttestét a szénfeketére egybe húzták ki a romok alól. A kis község kára, a híró bíró becsülése szerint — csak felültes számmal — 50—60,000 forint ra rug Biztosítva nem volt ugrasztól semmi sem. Száztizenhat család károsult meg. Nagy részük úgy, hogy a rajtuk levő ruhán kívül semmit sem menthettek meg. A járási főszőrő rögtön megsemmisítette a pusztulás helyét a remélhetőleg szigorú vizsgálatot indítanak, mert a szolcsányi előjáróság úgy véli, hogy a község pusztulását gyújtogatás idézte elő.

— A győri sikkasztás. Mint a „Pesti Hírlap”-nak írják, esütőtörök este 6 óra tájban, Brau József ottani városi I. aljegyző ki egyuttal árvászéki jegyző és pénztáros is volt, öngyilkossá lett. Golyót röpített szívébe. Nem kiindult soká, mert a tett elkövetése után nyomban megjelent orvosok: Petz Lajos dr. városi t. főorvos s Pfeiffer Fülöp dr. az öngyilkosnak csak halálát constálhatták. Barabás, a helyigazgatás vizsámistája most folytatja a tüzet vizsámistát, az egyes telek összehasonlítását. Braun előkelő család sarja, körülbelül 45 éves lehetett. Rokonszenves kedves modoránál, egyenes jelleménél fogva, közbeesülés- és szeretetben részesült.

— Rövid hírek. A holttestek fok kivágásán most serényen dolgoznak, mert a Tisza vize apadrán, most már e kivágásán át az árvis a fog folyóni, mit az elletett terület ezegety gazdái izgatottan várnak. — Kőszegről azt írják, hogy Kossuth diszpolgárrá választását a függetlenségi pártiak kortes fogásként éreztették, a mi nemelyik független pártinak sem tetszett; a kik komolyan veszik a kitüntetés, azt határozották el, hogy az indítványt megújítják és kereszttől viszik akkor, midőn az nem csupán demonstráció színe fogja viselni. — Buziáson e hó 5-ig 337-re ment a fürdővendégek száma; köztük Patyánszky Mihály földbírtokos Lugosról, Klebersberg Vilmosné grófnő V.-Szent-Ivánról, Messey Eleonóra grófnő Bonyhádról, Antal Gyula dr. egyetemi tanár és családja Budapestről st. — A 16-Tátrafüredre e hó 5-ig 486-an voltak. — Dorosmáráról a dühödő pinczér által sulyosan megölt Sárközi Máriát a szegedi kórházba vitette édes anyja, ki Siklósról, a hol lakik, halálal viródó leányához sietett.

Trefort írószáának felszázad.
Julius 9-én, volt felszázad, hogy Trefort kilépett az írói pályára s ma, midőn

felsőszázad mulva erre gondolunk, elmondhatjuk: „Manibus date lilia plenis.” (Tele marokkal hintettek eléje virágot!) Mert beteljesedett a „lipcsei jóslat” s ez nem vak véletlen érdeme, hanem az övé magáé.

Mikép szölt ez a „lipcsei jóslat”?
Ma már csak az irodalmi ócskaságokkal foglalkozók ismerik azt az egykor nagyon olvasott könyvet, mely „Neue Croquis aus Ungarn” címmel Lipcseben 1844-ben jelent meg. E könyv 171-dik lapján Trefortról, akkori városi követről ez érdekes sorok olvashatók:

„In der ungarischen Deputiertenkammer ist dieser junge Mann der einzige, welcher die meisten Kenntnisse in dem Gebiete der politischen Oekonomie besitzt. Mit einer Aufopferung hat er sich in die verschiedenen Theorien dieser Wissenschaft gestürzt und gleich einer Biene überall das Süsse ausgesogen. Frondeur in politischen Fragen, ist er Mann der Ueberzeugung in ökonomischen; er hat eine Zukunft.”

Igen, jövője lett! Ó most a nemzet leghasznosabb munkásainak vezére. A lipcsei jóslat vége így hangzik:

„Trefort wird erst später seine Nützlichkeit, sein schönes Talent bewahren.” (Trefort később igazolni fogja hasznosságát, szép tehetségét.)

Nekünk, tanároknak, illik első sorban hangoztatni a latin éneket:

„Lauda decem et pastorem!
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficit!”

(Dicsőrd vezéredet és pásztorodat, mert ő az, kinek érdeme minden dicsőretnél nagyobb.)

De illik a hírlapíróknak is, mert Trefortban a legjelebb magyar írók és hírlapírók egyikét tisztelni a nemzet.

A politikai történetben jelentős számot tevő „Pesti Hírlap” dolgozótársra volt ő a negyvenes években, Szalay Lászlóval, Csengery Antallal, báró Eötvössel együtt.

Író még előbb lett. Tegnap mult felszázad, midőn 1837. július 9-én megjelent első dolgozata a „Jelenkor”-nak a „Társalkodó” című melléklapjában (az 54-dik számban) e címmel: „Szt. Lőrincz szigete Velenczében.”

A dolgozat T. A. aláírással jelent meg s tartalmaz arról tanusokdott, hogy Trefortunk nem ahhoz az ifjúsághoz tartozott, melyről akkori latin magyaráink azt mondogatták: „juventus ventus.” (A fiatalok szél.)

A Homonnán 1817. február 7-dikén született ifjú, mintán Eperjes, Sátoralja-Ujhely és Eger középiskoláiban „becsülettel működött” s a pesti tudományos egyetem jogi faulctásának nem hallgatója, hanem beszélője és igazi tanulója volt, már akkor Rousseau, Voltaire, Montesquieu, Hume bölcsekedő és államtudományi s Gibbon, Mignet és más jelesek történeti műveit olvasgatta” egész áhítattal, s ezekből is méhe módjára az édeset szívta ki, ismerte ezt a buzdító tant: „ora et labora: dabit tibi Deus omnia bona.” (imádkozzál és dolgozzál s isten megad neked minden jót), s jóra használta fiatalágát.

Régi mondás, hogy „legkiválóbb férfiaknak tetszeni utolsó dicsőret.” S Trefort hamar megtetszett kora legkiválóbb férfainak: gróf Széchenyi Istvának, gróf Dessewffy Aurélnak, báró Eötvös Józsefnek és annyi másnak.

*) A magyar követei hazában ez a fiatal ember az egyedüli, ki a politikai gazdaságtanból legtöbb ismerettel bír. Egész önfeláldozással fektet ő a tudomány különféle elméleteibe, méhe módjára mindentől az édeset szívta ki. Frondeur a politikai kérdésekben, meggyőződés embere a gazdaságiakban; jövője van.

Trefort összhangzó szellem. Nem azok közé tartozik, kik vizet prédikálnak és bort isznak. Ő kedvencz tudásai életrevaló eszméinek mindig érvényt igyekezett szerezni s a jó elméletet gyakorlati emelni. Eszméi mindig életrevalók voltak. Az idealizmust tisztelte, de tudta, hogy realizmusból élünk. El lehet mondani, hogy az első magyar realista Apáczai Cseri János legmértőbb tanítványai közé tartozik, követve eme dicső reformátort, ki a hasznos realizmust az üres idealizmus mindenhatósága alól felszabadítani törekedett, az égi idealizmust pedig oda állította, a hol annak helye van: a minden földi szennytől mentt piedesztálra.

Trefort soha sem fáradt bele a tanulásba, szeretve minden szépet, jót és igazat. Szász Károly nem rég írta róla: „Sok emberrel érintkeztem életemben, de többoldalu, fogékonyabb, egyetemesebb elmét, a tudomány minden ágát jobban méltányolni tudó embert nem ismertem.”

Az ő és ujkor legnemesb forrásaiból meríti azt az üdítő, a lelket, tevékenységet serkentő szellemet, mely nélkül már rég összerokkadhatott volna. Nagyon mélyen jellemző egy mondanja. Midőn egyetlenegy fia a legszebb korban és remények közepett meghalt, az elköltözöttől Szász Károly költeményt írt:

„Távol honától és szeretettől
Meglelted utját lelke, égbe fel.
Testét elhottuk, hogy az idegen
Föld hantja rajta súlyos ne legyen.”

Es ekkor a mélyen sujtott apa a „szent megnyugvas”-nak csodálatos erejével mondta: „Nincs többé, meghalt azon korban, mikor még nem ismerte az élet keserűségeit: elmondhatni róla is: az istenek elviszik azt ifjúságában, a kit szeretnek.”

Ebben az önvigasztalásban a lélek nagy ereje nyilvánul. Csak olyan apa mondhatta azt, ki a világ legremekebb irodalmából nyerte szellemi erejét.

Örvendhetünk, hogy ily vezére van a magyar tanügynek. Korára már csaknem agg, tetterejére még mindig erőles férfi. Tegnap óta felszázados ír, de a ki ma is oly friss szellemmel ír, mintha semmi faradsága nem lett volna hosszú életében. Pedig mennyi volt!

A „Fővárosi Lapok”-után.

A nagy világ.
— A beteg nagy panslav publicista. Katkowlról azt írják, hogy inkább politikai bajai vannak. Megfázott. mert a ezári kegy napja már nem sűt rá oly melegen, mint eddig. Már a Tatiscsev-féle leleplezések alkalmából vonta magára a czár haragját azzal, hogy egyenest Garsinába ment kihallgatást kérni, a helyett, hogy azt a szokásos módon kérte volna. Pár hét-el később megint kert kihallgatást, de akkor a czár egyszerűen kitűrlte a beboresatandók névsorából. Kellennél érette tovább a magas köröket, hogy Katkowl nagyon igazságtalan támadást intézett egy hűbíróság ellen, melyet be nem váltható politikai tendenciákkal vádolt. Akkor kényserítették is, hogy a helyreigazítást a vezércezik helyén közölje. Sőt akkor állítólag arra is figyelmeztették, hogy hagyjon fel a hírlapírással, mert ezikkével nyugtalanítja az orosz társadalmat és zavarja a birodalom jó viszonyát a külállamokhoz, holott a czár a békét óhajtja. Hogy e hírekből mi igaz, mi nem, azt bajos megítélni. Bizonyára tulzottak de valami alapjuk megis lehet.

— A töba esett utcáknak. A zugi catastropha okát még mindig nem tudták biztonságossággal megállapítani. Most már arra is emlékeznek a városka lakói, hogy az utóbbi napokban a tó vizállása esett, a mi szintén oka lehetett a szerencsétlenségnek, mert en-

nek következtében esőkkent a víz ellenyomása. Az áldozatok számát se tudják még megközelítőleg sem. Mondják, hogy Spillmann vendéglős hatalmasan védte életét. Kétszer csaknem elérte már a partot, midőn egy épület rázuhant és eltemette. Egy fiatal ember csodálatos módon menekült meg. E hó 5-én este 7 órakor harmadmagával egy csónakon epp akkor haladt el a szerencsétlenség színhelye előtt, midőn a második földcsuszamlás történt. A sebes ár a csónakot felborította, úgy hogy a bennülők a vízbe estek. Egyuttal a mélybe csuszamló tőiszap a köpart építésénél bevett cölöpöket fölemelte. Két hajós megfult, a harmadik a mélységbe lőn sodorva; borzasztó robajt hallott maga alatt, s úgy járt, mint Schiller bűvára, akit az örvény felfelé sodort. Egy cölöpbe kapaszkodott, mely ép akkor bukkott ki a vízből mellette s ezzel ért aztán partra. Erdekes az is, hogy egy Zugban élő régi monda szerint a város elmerül, ha a tó tündére mutatkozik. A mostanihoz hasonló catastropha tudvalevőleg már 1435-ben érte Zugot és Schneberger német zenészszerző nemrég egy operát fejezett be, melynek ez az esemény a tárgya. A vonatokon folyrást tömörked ember érkezik Zugba, a kik azonban mind hiába jönnek, mert a kíváncsiakat nem bocsátják a szerencsétlenség színhelyéhez. Lucernből és a vierwaldstaetti tó nyaralóiból is számos turista érkezett Zugba; az angolok se maradtak el s így ebben a sáisonban valószínűleg Zug lesz Svájc „great attraction”-je.

— Rövid hírek. Munkácsy Mihály egészsége helyreállítása vegett Párisból négy hétre Lamalonba utazott — Széchenyi Imre gróf berlini nagykövetünk több heti kudarca nevével együtt Heringsdorfbra utazott. — A „fia ker”-n önnon ered. mint Hefele rothenburgi püspök egy értekezésében mondja, hogy az első párisi bérkocsisok a Franciaországban felette népszerű Fiacre szent védnőkése alá helyezték foglalkozásukat s a név rajtuk maradt. — Az Opera comique tűzkárosultjai javára eddig 663,000 franc folyt be. — Göttingenben 80000 márká költséggel új színházat építenek, az alapkövetele az egyetem jubileuma alkalmával lesz. — A német sajtó rendszeres hajszát folytat az orosz értékpapírok hitelképessége ellen s a németek nyakrafőre el is adogatják orosz papírjaikat. — A német és rabbi gyűlése Boroszlóban elhatározta, hogy bizottságot küld ki, mely a Talmudból b magyarázatot, vagy ha lehet, teljes lemet fordítást ad ki, megcáfolandók a Talmud tanainak gyanúsításait.

Felelős szerkesztő és kiadó:
HINDY ÁRPÁD.

Nyiltér.
67/1887. sz. 498.—1.1
Arverési hirdetés.
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíró-ág 245/887. sz. mu végzése által Such András végrehajtató javára M. Braun József ellen 200 frt tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt és 370 frt — krra becsült három ló, három tehén és egy bikaborjuból álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak. Ezen árverés az 1881: LX. t.-cz. 120 §-a értelmében Varga Mihály ifj. felügyeltató javára is egyidejűleg tüzetett ki.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Silingyia községházánál leendő eszközölésére 1887. évi július hó

13-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igézőnek becsíron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt B.-Jenőben, 1887-ik évi július hó 2-ik napján.

Bogyer Gábor,
kir. bir. végrehajtó.

Huzás már a jövő héten.

Kincsem Sorsjegy 1 frt 11 sorsjegy 10 frt

Főnyeremény készpénzben

50,000 frt

10,000 frt, 5000 frt, 20% levon.

4875 pénzüyemény.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók

Wallfisch Ármin urnál s e lap kiadóhivatalában.

Előkelő orvosi tekintélyek u. m.

dr. Korányi tr. kir. tanácsos, dr. Kézsmár szky tr. dr. Kéti, dr. Schwimmer tr. dr. Stiller tr. dr. Müller Kálmán egyetemi tr. dr. Grosz Sándor megyei t. főorvos, dr. Reinitz, dr. Herman S. főorvos stb. Budapest; dr. Kálay Adolf rendelő-orvos Karlsbadban; dr. Braun tr. udvari tanácsos, dr. Rokitsansky tr. kormanytanácsos, dr. Schmitzler tr. dr. Oser tr. dr. Wintermirtz tr. dr. Herz egyetemi tr. dr. Rott tr. dr. Marenzeller, Eulenthal dr. Kautz, dr. Gold udv. orvos, dr. Bat. sy a bécsi orvosi collegium titkára s b. stb. Bécsben: jellel folytán.

KORONA-FORRÁS
(HYGIEA-SPRÜDEL)
Legjelebb, legértékesebb, legízesebb és legolcsóbb szénázó víz.

Hygiea-Sprudel
nemesk a legkiválóbb, legkellemesebb, legízesebb, legolcsóbb szénázó víz, hanem egyszerűen és emésztési, lefoglalási és vizelési szervezetei bajában.

elsőrendű gyógyvíz.

BORRAL VEGETITVE KITÜNŐ.
Kapható Árára: o minden nagyobb fuazerkeskedés és vendéglőben.
A forrástermék egyedül elárulása:

MAUTNER ADOLF,
BUDAPEST, Arany János-u. 36. sz.
Legjelebb orvos a kolera ellen.

Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zisbbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja: a „fürdés.”

A fürdés, kiválólag a gőzfürdés: járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadítsuk; ezáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk,

Simay István a „Maros”-gőzfürdő tulajdonos

a fürdősi díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

GŐZFÜRDŐ.

Egy személy-jegy	70 kr.
10 db. berlet-jegy	6 frt 50 kr.
Egy deak-jegy	40 kr.

USZODA ZUHANYNYAL.

Egy személy-jegy	30 kr.
10 db. berlet-jegy	2 frt 80 kr.
15 " " "	4 frt — kr.
30 " " "	7 frt 50 kr.
50 " " "	12 frt — kr.
100 " " "	23 frt — kr.

Szolgálati díj 5 kr.

Uszás tanításért

30 darab jegy hozza	5 frt — kr.
Szolgálati díj	2 frt — kr.

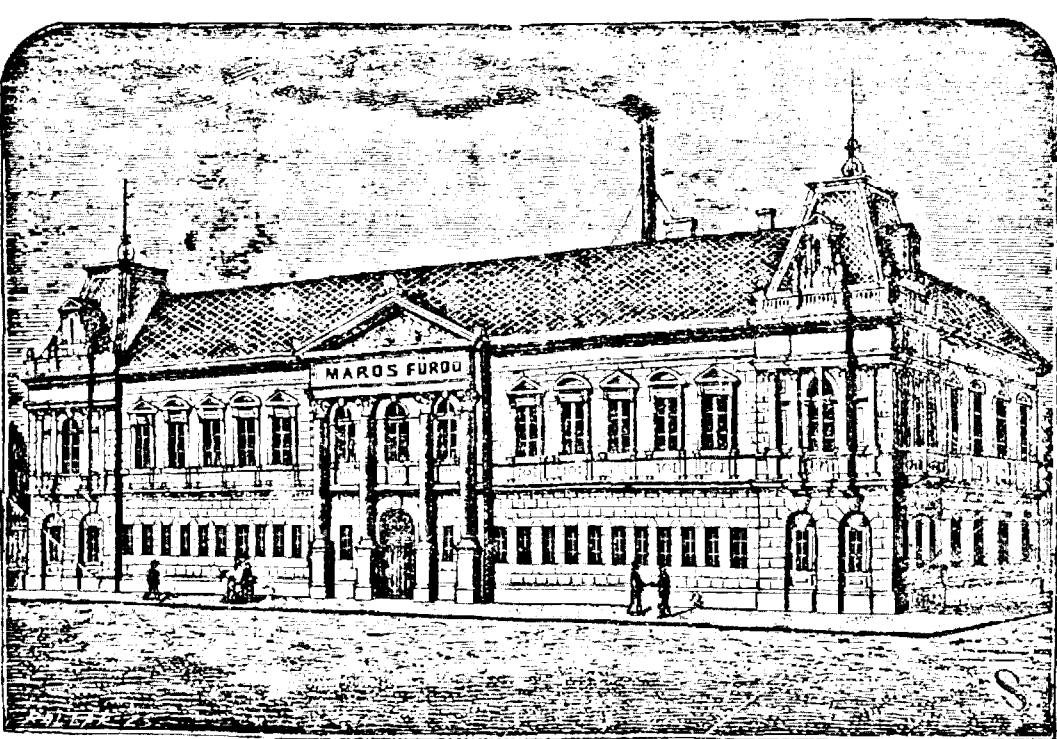
Egy tanuló személy-jegy.

15 darab berlet-jegy	3 frt 50 kr.
30 " " "	6 frt — kr.

Egy gyermek személy-jegy

15 darab berlet-jegy	2 frt 75 kr.
30 " " "	4 frt 50 kr.

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltattak.

HIDEG GYÓGFÜRDŐ.

Egy személy-jegy	50 kr.
15 darab berlet-jegy	6 frt 75 kr.
30 " " "	13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	70 kr.

VAS- és MOOR-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 darab berlet-jegy	9 frt 50 kr.

MÁRVÁNY-KÁDFÜRDŐK.

Ruhával	50 kr.
Ruha nélkül	40 kr.
10 darab berlet-jegy	3 frt 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy	70 kr.
10 db. berlet-jegy	6 frt 50 kr.

Külön ruha díjak:

1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törülköző	3 kr.

Pénztárnyitás: nyáron reggeli 5 órakor, télen reggeli 6 órakor.

Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi berlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Nyomatja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.